

บทที่ 3

ภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏแต่ไม่มีคำนามปรากฏในภาษาจีนและภาษาไทย

3.1 ภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏแต่ไม่มีคำนามปรากฏในภาษาจีน

ภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏแต่ไม่มีคำนามปรากฏในประโยคความ
เดียวของภาษาจีน เท่าที่พบ มีส่วนประกอบและลักษณะการปรากฏดังนี้

3.1.1 ภาคแสดงที่คำกริยาปรากฏแต่ลำพัง

ภาคแสดงที่คำกริยาปรากฏแต่ลำพังมีตัวอย่างดังนี้

1. 張 明 的 孩 子 咳 嗽 。

Zhāng Míng de hái zi kēsou.

จางหมิง ของ ลูก ไอ

ลูกของจางหมิงไอ

2. 我 游 泳 。

Wǒ yóuyǒng.

ผม ว่ายน้ำ

ผมว่ายน้ำ

3. 塵 土 飛 揚 。

Chéntǔ fēiyáng.

ฝุ่น ฟุ้งคลบ

ฝุ่นฟุ้งคลบ

4. 丁 力 休 息 。

Dīng Lì xiūxi.

กิงลี่ พักผ่อน

กิงลี่พักผ่อน

จะเห็นได้ว่า คำกริยาในประโยคตัวอย่างดังกล่าวนี้เป็นกรรกรรมกริยา
ถ้าคำกริยาในประโยคเป็นสรรกรรมกริยา เช่น 我 吃 wǒ chī "ผมกิน" 他 寫
tā xiě "เขาเขียน" ประโยคจะเป็นประโยคไม่เริ่มซึ่งไม่ได้อยู่ในขอบเขตการวิจัย
ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้

3.1.2 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา ส่วนใหญ่จะมีตำแหน่ง
อยู่หน้าคำกริยา แต่บางคำก็อยู่หลังคำกริยาได้

ตัวอย่าง

1. 孩子們 都 睡 了 。

Háizimen dōu shuì le.

เด็ก - พวก ทั้งหมด นอน แล้ว

เด็ก ๆ นอนกันหมดแล้ว

2. 燈 忽然 滅 了 。

Dēng hurán miè le.

ไฟ ฉับพลัน ดับ แล้ว

ไฟดับอย่างฉับพลัน

3. 張 華 常 常 咳 嗽 。

Zhāng Huá chángcháng kēsou.

จางหวา บ่อย ใ

จางหวาไอบ่อย

4. 丁 力 氣 極 了 。

Dīng Lì qì jí le.

คิงลี่ โกรธ มาก

คิงลี่โกรธมาก

จะเห็นได้ว่า ในประโยคตัวอย่างที่ 1-3 คำวิเศษณ์มีตำแหน่ง
อยู่หน้าคำกริยา ในประโยคตัวอย่างที่ 4 คำวิเศษณ์มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา
คำวิเศษณ์ที่มีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยานี้ นักไวยากรณ์เห็นว่า
ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

ส่วนคำวิเศษณ์ที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยานั้น นักไวยากรณ์บางท่าน
เช่น กิง เชิงชู่ (丁聲樹 Dīng Shēng-shù 1979 : 56)
เห็นว่า เป็น 補語 bùyǔ "ส่วนเสริม" ส่วนเสริมที่ท่านได้กล่าวไว้คือ
"ส่วนที่เสริมความของคำกริยา หรือ คำคุณศัพท์ ซึ่งมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา
หรือ คำคุณศัพท์" แต่นักไวยากรณ์บางท่าน เช่น ลู่หวิ ชูเซียง (呂叔湘
Lǚ Shū-xiāng 1952 : 65) เรียกคำวิเศษณ์ที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาเป็น
"คำขยายที่อยู่หลังคำกริยา" ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยจะถือตาม ลู่หวิ ชูเซียง
ซึ่งเห็นว่าคำวิเศษณ์ที่อยู่หลังคำกริยานี้ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

3.1.3 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำกริยา

ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำกริยาในประโยค
ความเดียวจะมีคำกริยาหลักแค่เพียงคำเดียวเท่านั้น คำกริยาอื่นที่ปรากฏร่วมกับ
คำกริยาหลัก อาจจะมีตำแหน่งการปรากฏต่างกันและมีความสัมพันธ์กับคำกริยาหลัก
ต่างกัน

ตัวอย่าง

1. 同學們聽懂了。

Tóngxuémen tīngdǒngle.

นักศึกษา ฟัง รู้เรื่องแล้ว

นักศึกษาฟังรู้เรื่องแล้ว

2. 那位 傷 員 蘇 醒 過 來 。

Nèiwèi shāngyuán sūxǐng guòlái.

นั้นคน ผู้บาดเจ็บ ฟัน ซันมา

ผู้บาดเจ็บคนนั้นฟันซันมา

3. 孩 子 們 跑 進 來 。

Háizimen pǎo jìn lái.

เด็ก ๆ วิ่ง เข้ามา

เด็ก ๆ วิ่งเข้ามา

4. 小 華 坐 着 睡 了 。

Xiǎo Huá zuòzhe shuìle.

เสี่ยวหวา นั่ง หลับแล้ว

เสี่ยวหวานั่งหลับไปแล้ว

5. 小 華 傷 心 地 哭 。

Xiǎo Huá shāngxīnde kū .

เสี่ยวหวา เสียใจ - อย่าง ร้องไห้

เสี่ยวหวาร้องไห้อย่างเสียใจ

6. 汽 車 來 往 奔 馳 。

Qìchē láiwǎng bēnchí.

รถยนต์ ไปมา แล่น

รถยนต์แล่นไปมา

คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ที่พบมากมีตำแหน่งอยู่หลัง คำกริยาหลัก และมักจะเป็นคำกริยาที่บอกผล เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 1 หรือ เป็นคำกริยาที่บอกทิศทาง เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 2-3 และในบางกรณี อาจจะมีคำ 着 zhe ตามหลังคำกริยาขยายที่บอกลักษณะท่าทาง เช่น ประโยค ตัวอย่างที่ 4 หรือ อาจจะมีคำ 地 de ตามหลังคำกริยาขยายที่บอกอาการ เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 5

คำกริยาที่บอกผลที่อยู่หลังคำกริยาหลักมักจะมีคำ 了 le "แล้ว" ตามหลัง เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 1

คำกริยาขยาย* ที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาหลัก นักไวยากรณ์จีนมีความเห็นไม่ตรงกัน เช่น กิง เซิงชู่ (丁聲樹 Dīng Shēng-shù 1979 : 56) เห็นว่าเป็น 補語 búyǔ "ส่วนเสริม" คือ "ส่วนที่เสริมความของคำกริยา หรือ คำคุณศัพท์ซึ่งมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา หรือ คำคุณศัพท์" แต่นักไวยากรณ์บางท่าน เช่น ลูหวิ ชูเซียง (呂叔湘 Lǚ Shū-xiāng 1952 : 61) เห็นว่าเป็น "คำขยายที่อยู่หลังคำกริยา" ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยจะถือตาม ลูหวิ ชูเซียง คือ เห็นว่าคำกริยาที่อยู่หลังคำกริยาหลักนี้ ทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลัก

ในภาษาจีนยังมีคำกริยาอีก 4-5 คำที่จะต้องมีคำกริยาปรากฏอยู่ข้างหลัง คำกริยาเหล่านี้ได้แก่ 進行 jìnxíng "ทำการ... คำเนิการ..." 從事 cóngshì "ประกอบ (กิจกรรม) ... ทำการ..." 給以 géiyǐ "ให้... ให้ (การ)..." 予以 yúyǐ "ให้... ให้การ..." 裝作 zhuāngzuò "ทำเป็น ... แกล้ง..."

---

*คำกริยาขยาย หมายถึง คำกริยาที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลัก

ตัวอย่าง

7. 這件事 將 給以 答覆。

Zhèjiànshì jiāng gěiyǐ dáfu.

นี่-เรื่อง (ลักษณะนาม) เรื่อง จะ ให้ ทอบ
เรื่องนี้แล้วจะให้คำทอบ

8. 這個問題 要 給予 解決。

Zhègè wèntí yào gěiyú jiějué.

นี่-ปัญหา ต้อง ให้ แก้ไข
ปัญหานี้ต้องได้รับการแก้ไข

9. 這個 學生 要 予以 表揚。

Zhègè xuésheng yào yǔyǐ biǎoyáng.

นี่-คน นักศึกษา ต้องให้ ชมเชย
นักเรียนคนนี้คงให้การชมเชย

10. 機器 正 進行 組裝。

Jīqì zhèng jìnxíng zǔzhuāng.

เครื่องยนต์ กำลัง ทำการ ประกอบ
เครื่องยนต์กำลังประกอบอยู่

คำกริยาที่ต้องมีคำกริยาอื่นปรากฏข้างหลังนี้ โดยปกติจะต้องมี
คำวิเศษณ์ปรากฏร่วมด้วย เช่น จะต้องมี 將 jiāng "จะ" 要 yào
"ต้อง" 正 zhèng "กำลัง" ปรากฏร่วมด้วยทั้งในประโยคตัวอย่างที่ 7-10

นอกจากคำกริยาชนิดที่ต้องมีคำกริยาปรากฏร่วมด้วยแล้ว ยังมี
คำกริยาชนิดที่ข้างหลังจะมีคำกริยาปรากฏร่วมด้วยก็ได้ หรือ จะมีคำนามปรากฏ
ร่วมด้วยก็ได้ เท่าที่พบ คำกริยาชนิดนี้ บางคำบอกสภาพจิตใจ เช่น

愛 ài "รัก" 喜 歡 xǐhuān "ชอบ" 怕 pà "กลัว"

บางคำบอกการกระทำ เช่น 等 děng "รอ" 決定 juéding
 "ตกลง" บางคำบอกขั้นตอนในการกระทำ เช่น 停止 tíngzhǐ "หยุด"
 準備 zhǔnbèi "เตรียม" และบางคำบอกการได้รับ หรือ สูญเสีย
 เช่น 得到 dédào "ได้รับ" 失去 shīqù "เสีย สูญเสีย"

ตัวอย่าง

11. 我 喜 歡 。
 Wǒ xǐhuān .
 ผมชอบ

游泳 (คำกริยา)

yóuyǒng

ว่ายน้ำ

音樂 (คำนาม)

yīnyuè

ดนตรี

ผมชอบ

ว่ายน้ำ

ดนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12. 兩 國 停 止 了 。
 Liǎngguó tíngzhǐle .
 สองประเทศ หยุด

攻擊 (คำกริยา)

gōngjī

โจมตี

戰爭 (คำนาม)

zhànzhēng

สงคราม

สองประเทศหยุก

โจมตี (กัน)

สงคราม (กัน)

13. 張 明 準 備 。

Zhāng Míng zhǔnbèi.
จางหมิง เตรียม

結婚 (คำกริยา)

jiéhūn

แต่งงาน

晚飯 (คำนาม)

wǎnfàn

อาหารค่ำ

จางหมิงเตรียม

แต่งงาน

อาหารค่ำ

表揚 (คำกริยา)

biǎoyáng

ชมเชย

14. 丁 力 得 到 了 。

Dīng lì dédàole.

ดิงลี่ ได้รับ

獎品 (คำนาม)

jiǎngpǐn

ของรางวัล

ดิงลี่ได้รับ

การชมเชย

รางวัล

คำกริยาที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 7-14
 ดังกล่าวนี้ นักไวยากรณ์จีนเห็นว่าเป็นกรรมของคำกริยาที่มีตำแหน่งอยู่ข้างหน้า

3.1.4 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำคุณศัพท์

ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำคุณศัพท์ในประโยค
 ความเคียวมีคำกริยาเป็นคำหลัก คำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักมีตำแหน่ง
 อยู่หน้าคำกริยา

ตัวอย่าง

1. 孩子們 規規矩矩(地) 坐着。

Háizimen guīguījǔjǔ (de) zuòzhe.

เด็กเด็ก เรียบร้อย (อย่าง) นั่งอยู่
 เด็ก ๆ นั่งอยู่อย่างเรียบร้อย

2. 張 華 甜甜地 笑了。

Zhāng Huá tiántiánde xiàole.

จางหวา หวาน ๆ - อย่าง ยิ้ม
 จางหวายิ้มหวาน ๆ

3. 老頭兒 孤零零地 站着。

Laǒtóur gūlínglíngde zhànzhe.

ชายแก่ โดดเดี่ยว - อย่าง ยืนอยู่
 ชายแก่ยืนอยู่อย่างโดดเดี่ยว

4. 考 查 船 安 全 返 回 了。

Kǎocháchuán ānquán fǎnhuí le.

เรือสำรวจ พลอภัย กลับ แล้ว
 เรือสำรวจกลับอย่างปลอดภัย

จะเห็นได้ว่า คำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา ส่วนใหญ่เป็น

คำคุณศัพท์แบบให้เห็นภาพ เช่น คำคุณศัพท์ในประโยคตัวอย่างที่ 1-3 ถ้าคำคุณศัพท์เป็นแบบ A A B B หรือ A A จะมีคำ 地 de ตามหลังหรือไม่ก็ได้ เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 1-2 แต่ถ้าคำคุณศัพท์เป็นแบบ A B B โดยปกติจะต้องมีคำ 地 de ตามหลัง เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 3

คำคุณศัพท์ 2 พยางค์ทั่วไปจะปรากฏร่วมกับคำกริยาได้บ้าง แต่ส่วนใหญ่จะใช้ในภาษาหนังสือถึงประโยคตัวอย่างที่ 4

คำคุณศัพท์ที่ปรากฏหน้าคำกริยานี้ นักไวยากรณ์จีนเห็นว่า ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

3.1.5 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำเลียนเสียง

คำเลียนเสียงที่ปรากฏร่วมกับคำกริยามักทำหน้าที่

คำกริยา

ตัวอย่าง

1. 北 風 呼 呼 地 吹 。

Běifēng hūhūde chuī.

เหนือ - ลม หวือ ๆ - อย่าง พัด

ลมเหนือพัดหวือ ๆ

2. 姑 娘 們 咯 咯 咯 地 笑 。

Gūniangmen gēgēgēde xiào.

สาว ๆ - พวก คิกคัก - อย่าง หัวเราะ

พวกสาว ๆ หัวเราะคิกคัก

3. 門 砰 地 關 上 了 。

Mén pēngde guānshàngle.

ประตู ปัง - อย่าง ปิดแล้ว

ประตูปิดปังปัง

4. 椅子 嘩啦 倒了。

Yǐzi huāla dǎole.

เก้าอี้ ครืน ล้ม

เก้าอี้ล้มคังครืน

จะเห็นได้ว่า คำเสียงที่ปรากฏในประโยคตัวอย่างดังกล่าว มักจะมีคำ 地 de ปรากฏอยู่ข้างหลังด้วย เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 1-3 แต่บางคำจะไม่มีคำ 地 de ปรากฏก็ได้ เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 4

คำเสียงที่ปรากฏร่วมกับคำกริยานี้ นักไวยากรณ์จีนเห็นว่า ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

3.1.6 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำบอกจำนวน + คำลักษณนาม

คำบอกจำนวน + คำลักษณนาม ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา จะมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา

ตัวอย่าง

1. 丁 力 跑了 兩 圈。

Dīng Lì pǎole liǎngquān.

กิงลี่ วิ่ง สองรอบ

กิงลี่วิ่งสองรอบ

2. 電 燈 亮 了 一 下。

Diàndēng liàngle yíxià.

โคมไฟ สว่าง แวบหนึ่ง

โคมไฟสว่างขึ้นแวบหนึ่ง

3. 張 華 感 冒 了 一 次。

Zhāng Huá gǎnmào le yí cì.

จางหวา เป็นหวัด หนึ่งครั้ง

จางหวาเป็นหวักครั้งหนึ่ง

4. 老師 說 了 三 遍 。

Lǎoshī shuōle sānbiàn.

อาจารย์ พูด-แล้ว สามครั้ง

อาจารย์พูดแล้วสามครั้ง

คำบอกจำนวน + คำลักษณะนาม ที่อยู่หลังคำกริยานี้ นักไวยากรณ์จีนมีความเห็นไม่ตรงกัน บางท่าน เช่น จาง จื่อกง (張志公 Zhāng Zhì-gōng 1953 : 179) เห็นว่าเป็น 補語 búyǔ "ส่วนเสริม" บางท่าน เช่น หวาง ลี (王力 Wáng Lì 1985 : 228) เห็นว่าเป็น 修飾品 xiūshìpǐn "ส่วนขยาย" ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยยกถาม หวาง ลี ซึ่งถือว่า คำบอกจำนวน + คำลักษณะนาม ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

3.2 ภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏแต่ไม่มีคำนามปรากฏในภาษาไทย

ภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏแต่ไม่มีคำนามปรากฏในภาษาไทย เท่าที่พบมีส่วนประกอบและลักษณะการปรากฏดังนี้

3.2.1 ภาคแสดงที่คำกริยาปรากฏแต่ลำพัง

คำกริยาทำหน้าที่เป็นภาคแสดงโดยลำพังได้

ตัวอย่าง

1. จิ้มนอน
2. นาฬิกาตาย
3. อาจารย์สุธียิ้ม
4. เค็กร้องไห้

จะเห็นได้ว่า คำกริยาในตัวอย่างดังกล่าวนี้ เป็นอกรรมกริยา ถ้าเป็นสกรรมกริยา เช่น "คุกคาม" "กั๊กซั้ม" ประโยคจะเป็นประโยคไม่เริ่ม ซึ่ง

ไม่ได้อยู่ในขอบเขตการวิจัยของวิทยานิพนธ์เล่มนี้

3.2.2 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา บางคำจะมีตำแหน่ง
อยู่หน้าคำกริยา บางคำจะมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา

ตัวอย่าง

1. นกตัวนี้เกือบตาย
2. ออกไปช่วยบ่อย
3. น้ำเกือบพล่าน
4. ทิม ก ชนะแน่ ๆ

ในประโยคตัวอย่างที่ 1 มีคำวิเศษณ์อยู่หน้าคำกริยา ในประโยค
ตัวอย่างที่ 2 , 3 และ 4 มีคำวิเศษณ์อยู่หลังคำกริยา

คำที่ผู้วิจัยเรียกว่า คำวิเศษณ์นี้ นักไวยากรณ์ไทยอาจจะแยกเป็น
คำชนิดต่าง ๆ หลายชนิด และเรียกชื่อต่าง ๆ กัน เช่น "คำช่วยหน้ากริยา"
"คำกริยานุเคราะห์" "คำบ่งเวลา" และ "คำบอกความดี" (รายละเอียด
ดู ชนิดของคำที่ใช้ในการวิจัยในบทที่ 1) แต่ไม่ว่าจะจัดคำเหล่านี้อยู่ในคำชนิด
ใดบ้าง นักไวยากรณ์ไทยต่างก็เห็นว่า คำเหล่านี้ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

3.2.3 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำกริยา

ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำกริยา ใน
ประโยคความเดียว จะมีคำกริยาหลักแต่เพียงคำเดียวเท่านั้น คำกริยาที่ปรากฏ
ร่วมกับคำกริยาหลัก อาจจะมีตำแหน่งการปรากฏต่างกัน และมีความสัมพันธ์กับ
คำกริยาหลักต่างกัน

ตัวอย่าง

1. เค็ด ๆ ทกใจร้องไห้

2. เก๊ก ๆ ร้องไห้อย่างตลกใจ
3. นอนนอนคว่ำ
4. นักเรียนลุกขึ้น
5. เขาเรียนสำเร็จ

จะเห็นได้ว่า ในประโยคตัวอย่างที่ 1 คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับ คำกริยาหลักมีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยาหลัก และถ้ามีคำ "อย่าง" นำหน้าจะ ปรากฏหลังคำกริยาหลักก็ได้ ทั้งในประโยคตัวอย่างที่ 2 ในประโยคตัวอย่างที่ 3-5 คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาหลัก คำกริยา ที่ปรากฏกับคำกริยาหลัก มักจะเป็นคำกริยาที่บอกอาการ เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 1-3 และคำกริยาที่บอกทิศทาง เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 4 นอกจากนี้ยังมีคำกริยา ที่บอกผล เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 5

คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักนี้ คร.นววรรณ พันธุเมธา (2525 : 30) เห็นว่า ทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลัก

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้พบ คำกริยาจำนวนหนึ่งที่มีคำกริยาปรากฏข้างหลัง ก็ได้ หรือ จะมีคำนาม หรือ คำสรรพนาม ปรากฏข้างหลังก็ได้ เท่าที่พบ คำกริยาชนิดนี้ บางคำบอกสภาพทางจิตใจ เช่น ชอบนอน ชอบเขา เปื่อเรียน เปื่องาน กลัวสอบ กลัวผี คิดไป คิดเรื่องนี้ บางคำแสดงการกระทำ เช่น คอยเฝ้าคัก คอยเพื่อน ออกไป ออกอาหาร รอเฝ้าคัก รอเพื่อน หรือ บางคำ บอกขั้นตอนในการกระทำ เช่น เตรียมเดินทาง เตรียมข้อสอบ เลิกร้องไห้ เลิก บุตรี เริ่มเรียน เริ่มงาน หยุดพูด หยุดงาน

ตัวอย่าง

6. จุ่มชอบ	}	นอน (คำกริยา)
		เงิน (คำนาม)

7. ท้อยกแล้ว { ซากทูน
ผี

8. นิกรอ { ฆ่าศักดิ์
รถไฟ

ผู้วิจัยได้สังเกตว่า คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ในประโยค ตัวอย่างดังกล่าวนี้ จะมีลักษณะต่างกับคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 1-4 ดังนี้

1. คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 6-8 นั้น อาจจะย้ายที่มาอยู่ต้นประโยคเหมือนคำนามที่ปรากฏในตำแหน่งเดียวกัน เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 6 เราอาจจะย้ายที่เป็น

6. เงิน จิ้มชอบ
นอน จิ้มชอบ

การย้ายที่มาอยู่ต้นประโยค บางประโยคอาจจะต้องเสริมความอยู่ข้างหลังแล้วจึงจะไม่ห้วน เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 7

7. สอบต้อยไม่กลัว ถ้ามีเวลาเตรียมตัว

หรือ บางประโยคต้องเติมคำบางคำ เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 8

8. ฆ่าศักดิ์หรือ นิกรอทั้งสามเดือนแล้ว*

*คำกริยาที่อยู่ต้นประโยคนี้นักไวยากรณ์บางคนท่านอาจจะเห็นว่า เป็น

ประโยคที่มีการเสริมความ หรือ เติมคำบางคำดังกล่าวนี้ คำกริยา ก็ยังคงอยู่ที่ต้นประโยค จะเห็นได้ว่า คำกริยาดังกล่าวต่างกับคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 1-5 ซึ่งจะย้ายที่มาอยู่ที่ต้นประโยคอย่างนี้ไม่ได้

2. คำกริยาที่ปรากฏร่วมกันกับคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 6-8 เราอาจจะตั้งคำถามโดยใช้คำว่า "อะไร" เหมือนกับคำถามที่ปรากฏในตำแหน่งเดียวกัน

6. จิ้มขอบอะไร จิ้มขอบเงิน

จิ้มขอบอะไร จิ้มขอบนอน

7. ทอยกอล์ฟอะไร ทอยกอล์ฟผี

ทอยกอล์ฟอะไร ทอยกอล์ฟชาคทุน

8. นีครอะไร นีครรถไฟ

นีครอะไร นีครผ่าคัท

แต่คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 1-5 นั้น จะใช้คำ "อะไร" ตามไม่ได้

จากลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า คำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก ในประโยคตัวอย่างที่ 6-8 เป็นกรรมเช่นเดียวกับคำถามที่ปรากฏในตำแหน่งเดียวกัน

3.2.4 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำคุณศัพท์

ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำคุณศัพท์ในประโยคความเดียว มีคำกริยาเป็นคำหลัก คำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลัก บางคำมีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยา แต่ส่วนมากจะอยู่หลังคำกริยา

ตัวอย่าง

1. เขาฉลากพูด

2. เขาพูดอย่างฉลาด
3. เขาเดินอย่างอ่อนเปลี้ย
4. เขาเดิน (อย่าง) เร็ว
5. คนนี้ไม่เก่ง

คำคุณศัพท์ ในประโยคตัวอย่างที่ 1 มีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยา
คำคุณศัพท์ ในประโยคตัวอย่างที่ 2-5 มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา*

มีเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับคำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาอยู่เรื่อง
หนึ่ง คือ บางคำจะมีคำ "อย่าง" ปรากฏร่วมด้วย คร. นววรรณ พันธุเมธา
(2525 : 32) ได้สรุปลักษณะการปรากฏของคำ "อย่าง" ไว้ดังนี้ 1. คำที่
ขยายคำกริยาบางคำจะมีคำว่า "อย่าง" นำหน้าหรือไม่ก็ได้ เช่น ประโยค
ตัวอย่างที่ 4 2. คำที่ขยายคำกริยา บางคำจะใช้คำว่า "อย่าง" นำหน้าไม่
ได้ หรือ บางกรณีใช้ได้ แต่ความหมายจะเปลี่ยนไปมาก เช่น ประโยคตัวอย่าง
ที่ 5 3. คำที่ขยายคำกริยา บางคำจะต้องมีคำว่า "อย่าง" นำหน้า จึงจะ
ใช้ขยายกริยาได้ เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 3 4. คำที่ขยายคำกริยา บางคำจะ
อยู่หลังคำกริยาอื่น ถ้ามีคำว่า "อย่าง" นำหน้า แต่ถ้าไม่มีคำว่า "อย่าง"
นำหน้า คำขยายคำกริยานั้นจะอยู่หน้ากริยา เช่น ประโยคตัวอย่างที่ 1 และ 2**

* คำคุณศัพท์ ในตัวอย่างดังกล่าวนี้ บางคนอาจจะถือว่าเป็น "คำวิเศษณ์"
ตามหน้าที่ในประโยค แต่ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยยังคงถือว่าเป็น "คำคุณศัพท์"
ไม่ว่าจะทำหน้าที่ขยายคำนาม หรือ ขยายคำกริยา รายละเอียดดู "ชนิดของคำที่ใช้
ในการวิจัย" ในบทที่ 1

** คำว่า "อย่าง" คร. นววรรณ พันธุเมธา ถือว่าเป็น "คำแยกประเภท"
ส่วนคำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำ "อย่าง" ถือว่าเป็น "คำกริยาแสดงสภาพ" ซึ่ง
ใช้ขยายคำกริยาหลัก

3.2.5 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำเปลี่ยนแปลง

คำเปลี่ยนแปลงที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา มีตำแหน่งอยู่หลัง

คำกริยา

ตัวอย่าง

1. น้ำในลำธาร ไหลช้า ๆ
2. เด็ก ๆ หัวเราะคิกคัก
3. น้ำมันในรถ หยดทิ้ง ๆ
4. ลม พัดหวีคหวีว

3.2.6 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยา กับ คำบอกจำนวน +

คำลักษณนาม

คำบอกจำนวน + คำลักษณนาม ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา

จะมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา

ตัวอย่าง

1. อาแปะหลับหนึ่งตื่น
2. อ้อยเวียนสามคาบ
3. อาจารย์พูดสองอย่าง
4. นิกว้างสองร้อยเมตร

คร. นววรรณ พันธุเมธา (2525 : 36) เห็นว่า คำบอกจำนวน + คำลักษณนาม ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา ทำหน้าที่ขยายคำกริยา

3.3 การศึกษาเปรียบเทียบภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏ แต่ไม่มีคำนามปรากฏในภาษาจีนและภาษาไทย

จากการศึกษาภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏ แต่ไม่มีคำนามปรากฏ

ในภาษาจีนและภาษาไทย เราอาจจะเปรียบเทียบภาคแสดงดังกล่าวของทั้งสองภาษาได้ดังนี้

ภาคแสดงที่มีคำกริยาปรากฏ แต่ไม่มีคำนามปรากฏในประโยค ความเดียวของภาษาจีนและภาษาไทย มีส่วนประกอบเหมือนกันดังนี้

ภาษาจีน

1. คำกริยาปรากฏแต่ลำพัง
2. คำกริยากับคำวิเศษณ์
3. คำกริยากับคำกริยา
4. คำกริยากับคำคุณศัพท์
5. คำกริยากับคำเลียนเสียง
6. คำกริยากับคำบอกจำนวน + คำลักษณนาม

ภาษาไทย

1. คำกริยาปรากฏแต่ลำพัง
2. คำกริยากับคำวิเศษณ์
3. คำกริยากับคำกริยา
4. คำกริยากับคำคุณศัพท์
5. คำกริยากับคำเลียนเสียง
6. คำกริยากับคำบอกจำนวน + คำลักษณนาม

3.3.1 ภาคแสดงที่คำกริยาปรากฏแต่ลำพัง
คำกริยาที่ปรากฏแต่ลำพัง ในภาคแสดงของประโยค ความเดียวที่เป็นประโยคเริ่ม เป็นอกรรมกริยาเหมือนกันทั้งสองภาษา

3.3.2 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำวิเศษณ์
คำวิเศษณ์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา ในภาคแสดงของ

ทั้งภาษาจีนและภาษาไทย บางคำมีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยา และบางคำมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา แต่คำพิเศษในภาษาจีนที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยามีเพียง 3-4 คำเท่านั้น

3.3.3 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำกริยา

คำกริยา 2 คำ ที่ปรากฏร่วมกันในประโยคความเดียวของภาษาจีนและภาษาไทย คำหนึ่งจะเป็นคำหลัก อีกคำหนึ่งทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลัก หรือ เป็นกรรมของคำกริยาหลัก ทั้งนี้ ภาษาจีนและภาษาไทยเหมือนกัน

คำกริยาที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลัก ในภาษาจีนส่วนใหญ่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาหลัก แต่ก็มียกข้อยกเว้นอยู่หน้าคำกริยาหลัก คำกริยาขยายที่มีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยาหลัก ในบางกรณีอาจจะมีคำ 着 zhe หรือ คำ 地 de ตามหลัง

คำกริยาที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยาหลัก ในภาษาไทยบางคำมีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาหลัก บางคำอยู่หน้าคำกริยาหลัก และคำกริยาขยายที่อยู่หน้าคำกริยาหลักนี้ เมื่อเติมคำ "อย่าง" แล้ว จะย้ายไปอยู่หลังคำกริยาหลักได้ แต่ภาษาจีนไม่มีลักษณะเช่นนี้

ส่วนคำกริยาที่ทำหน้าที่เป็นกรรมนั้น มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยาหลักเหมือนกันทั้งภาษาจีนและภาษาไทย คำกริยาหลักที่จะมีคำกริยาอื่นเป็นกรรมในทั้งสองภาษาจะมีอยู่จำนวนหนึ่ง บางคำเป็นคำกริยาที่บอกสภาพจิตใจ บางคำบอกการกระทำ บางคำบอกขั้นตอนในการกระทำ นอกจากนี้ ในภาษาจีนคำกริยาบางคำที่บอกการ "ไถ่รับ" หรือ "สูญเสีย" ก็จะมีคำกริยาอื่นเป็นกรรมได้ด้วย

คำกริยาคงกล่าว ส่วนใหญ่ในทั้งสองภาษามีคำกริยา หรือ คำนามเป็นกรรมก็ได้

นอกจากนี้ ในภาษาจีนมีคำกริยา 4-5 คำ ที่ต้องมีคำกริยาเป็นกรรม แต่ในภาษาไทยไม่ได้พบคำกริยาลักษณะเช่นนี้

3.3.4 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำคุณศัพท์

คำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาในประโยคความเดียว ทำหน้าที่ขยายคำกริยา เช่น เกี่ยวกันทั้งสองภาษา

คำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาในภาษาจีน มีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยา แต่ในภาษาไทยคำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา ส่วนใหญ่อยู่หลังคำกริยา และมีบางคำที่อยู่หลังคำกริยา โดยมีคำ "อย่าง" นำหน้า แต่เมื่อไม่มีคำ "อย่าง" นำหน้า จะอยู่หน้าคำกริยา

คำ 地 de ในภาษาจีน และคำ "อย่าง" ในภาษาไทยมีลักษณะคล้ายกันอย่างหนึ่ง คือ ปรากฏร่วมกับคำคุณศัพท์ เมื่อทำหน้าที่ขยายคำกริยา

คำ 地 de ในภาษาจีน มีตำแหน่งอยู่หลังคำคุณศัพท์ แต่คำ "อย่าง" ในภาษาไทย มีตำแหน่งอยู่หน้าคำคุณศัพท์

ลักษณะการปรากฏของคำ 地 de และคำ "อย่าง" ในภาษาไทยคล้ายกันดังนี้

1. คำคุณศัพท์บางคำ คำ 地 de และคำ "อย่าง" จะปรากฏร่วมด้วยหรือไม่ก็ได้

2. คำคุณศัพท์บางคำ คำ 地 de และคำ "อย่าง" จะต้องปรากฏร่วมด้วย

3. คำคุณศัพท์บางคำ คำ 地 de และคำ "อย่าง" จะไม่ปรากฏร่วมด้วย ในภาษาไทยมีบางกรณีที่คำ "อย่าง" ปรากฏร่วมกับคำคุณศัพท์

แต่ความหมายจะเปลี่ยนไปมาก แต่ในภาษาจีนไม่มีลักษณะเช่นนี้

3.3.5 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยากับคำเสียงเสียง

คำเสียงเสียงที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาในภาษาจีนไม่มี
ตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยา แต่คำเสียงเสียงที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาในภาษาไทย
มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา

ในภาษาจีนคำเสียงเสียง เมื่อปรากฏร่วมกับคำกริยา
มักมีคำ 地 de ตามหลัง แต่ก็ยังมีบางคำที่ไม่มีคำ 地 de ตามหลังก็ได้

3.3.6 ภาคแสดงที่ประกอบด้วยคำกริยา กับ คำบอกจำนวน + คำลักษณนาม

คำบอกจำนวน + คำลักษณนาม ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา
ในภาคแสดงที่ไม่มีคำนามปรากฏของทั้งสองภาษา มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย